

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt III. Idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

Bonifacius VIII. *in cap. 21. hoc tit. in 6.* ideo conceditur Abbati, ut possit in præfenti casu beneficium absolutionis monachis impendere, *cap. canonica. hoc tit. cap. quoniam, de vita & honest. cleric. docuerunt Germonius lib. 3. de sacror. immunit. cap. 9. num. 26. Suarez de censur. disput. 22. sect. 1. Tamburin. de jure Abbat. tom. 2. disput. 14. quest. 10. Gibalinus ubi supra* Itaque religiosus percussus religiosum ejusdem ordinis, potest absolvi à Priore, Guardiano, Præposito, seu ejus Prælato; dum tamen percussio gravis, & enormis non sit, *cap. canonica, hoc tit. ubi restringitur generaliter præ-*

sentus. Si verò Religiosus percusserit religiosum alterius Ordinis, poterit absolvi à proprio Prælato, sed præfente Prælato religiosi offensæ; atque ita utriusque Prælati consensu imponi debet condigna satisfactio, *cap. cum illorum, hoc tit.* Religiosus verò, qui clericum sæcularem percussit, non à suo Prælato præfente Episcopo, sed ab Episcopo tantum, si percussio levis fuerit, absolvi debet, *dict. cap. cum illorum. cap. religiosi, eod. tit. lib. 6. quos, & alios, casus prosequuntur Fragolo dicto lib. 1. disput. 2. §. 3. Diana dict. tract. 4. resol. 49. cum quatuor sequent. Tamburin. dicta. disp. 54.*

CAPVT III.

Idem.

SI verò aliquis alicujus potestatis ostentius sub prætextu officii sui malignatus clericum læserit, ab Episcopo suo potest absolvi, nisi fortè eundem clericum vulneravit graviter, Officialis verò pro injectione manuum in clericum non potest sine mandato Romani Pontificis absolutionis beneficium promereri, quia nulli laico super clericum tanta datur auctoritas, nisi fortè turbam arcendo irruentem, non ex deliberatione, sed fortuito casu clericum lædat. Si verò clericum vim sibi inferentem vi repellat, vel lædat, non debet propter hoc ad Apostolicam Sedem transmitti, si in continenti vim vi repellat, cum vim vi repellere omnes leges, omniaque jura permittant, Nec ille compellendus est ad Apostolicam Sedem venire, qui in clericum cum uxore, matre, vel sorore, vel filia sua propria turpiter inventum manus injecerit violentas. Cæterum si in stupro, vel adulterio, quando ea, cum qua stuprum, vel adulterium committitur, ipsum ita proximam consanguinitatis lineam non contingit, ceperit, aut in eum violentas manus injecit, non à sententia illius excommunicationis erit immunis.

NOTÆ.

a *Idem.*] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 4.* & post Concil. Lateran. *part. 14. cap. 9.* & etiam textus hic spectat ad eandem Decretalem.

b *Officialis verò.*] Et ita Principum janitores, ostiarii, & cæteri officiales, si arcendo turbam clericum leviter percusserint, possunt à proprio Episcopo absolvi; si autem sibi arrogando jurisdictionem, quasi id sibi permissum fuerit, non possunt ab Episcopo absolvi, ut probant Suarez *dicta disput. 22. sect. 1. Castropalao tom. 6. disput. 3. puncto. 23. §. 4. Diana dict. tract. 4. part. 9. resol. 55.*

c *Repellat.*] Quia cum ille, qui se defendit, nullam culpam admittat, ut probavi *in cap. 2. de homicidio*, ideo nec præfentem canonis excommunicationem incurrit, *cap. ex tenore, hoc tit.* ex quo principio varias illationes deducunt Castropalao *dict. §. 3. Molina de justitia tract. 2. disp. 55. num. 3. Gibalinus in synop. verbo Injuria, num. 4.* & qui in continenti, & in rixa honoris defendendi causâ clericum percussit, censuram non incurrit, quia percussit per accidens ut talem, non suadente diabolo sed percussus irâ, vel honoris amore. Suarez *de censur. disput. 22. sect. 1. ex num. 33. Sayrus in clavi Regia, lib. 3. cap. 27. num. 20. Balleus verbo Excommunicatione 2. §. unico, Barbosa in cap. si quis suadente, num. 56.*

d *Uxore.*] Quia gravis dolor injuriæ acceptæ eum excusat, argumento legis *Grachus. Cod. ad leg. Jul. de adult. junctis traditis in cap. 1. de his qua vi*

quare desideratur, ut maritus excusetur ab hac censura, quod in ipso actu turpi clericum apprehendat, ut constat ex hoc textu, *ibi, turpiter inventum.* Vnde dubitari solet, an maritus, qui non casu, sed datâ operâ, & deliberato animo expectavit clericum adulterum, ut vindictam sumeret, excusetur ab hac excommunicatione; Et illum non excusari, etiam si turpiter cum uxore apprehendat, quia hoc non est illum invenire, sed expectare, docuerunt Layman *lib. 1. summa, tract. 5. part. 2. cap. 5. num. 8. Catharius decisi. Mediolan. decisi. 3. num. 5. Emanuel Rodriguez in summa, tom. 1. cap. 144. num. 18.* Sed contrarium tenuerunt plures, quos refert & sequitur Barbosa *in præfenti, num. 7.* & aliis relatis Hieronymus Garcia *in summa, tract. 1. difficult. 3. dub. 1. puncto 4. num. 75. Fragolo dict. 2. part. de regim. lib. 1. disput. 2. §. 1. num. 35. Diana part. 9. tract. resol. 2. Gibalinus ubi supra.* In qua opinionum varietate distinguendum credo, an ex dolo viri, aut uxoris clericus adulter vocatus fuerit, aut detentus, ut ita vindictam sumere possint; nam eo casu, cum non possit dici clericus inventus, sed evocatus, & dolosè attractatus, excusari non potest ab excommunicatione; si verò absque dolo, licet proditoriè, fuerit percussus, immunis est ab hac censura. Prosequuntur Belleterus *part. 1. disquisit. cleric. pag. 181. Castropalao dict. disput. 3. puncto. 13. §. 3.* & textum hunc protrahendum esse ad percipientem clericum repertum cum sponsa de præfenti, non verò de futuro, docuerunt Molina *de justitia tract. 3. disput. 55. num. 5. Diana part. 4. tract. 4. resol. 32.*

CAPUT